

Opinion

I dag bliver ungdommen både forherliget og svigtet. Forherliget, fordi begrebet ungdom idealiseres i en kultur, hvor alderdom og død fylder os med skræk, og svigtet fordi det unge menneske i mangel på overleveret tradition skal udgøre hele sin historie selv.

SØRINE GOTFREDSEN

Ikke mindst siden landet på grund af coronavirus lukkede første gang, har vi talt om, hvorvidt de unge i disse år betaler en ekstra høj pris. Det diskuteres, om de generelt prioriteres for lavt og bliver glemt i genåbning og boligkø, alt imens de i tusindvis enes om, at de er i færd med at overtage en klode, som de ældre generationer har misrøgtet.

Der er rig anledning til for de unge at føle sig udsatte, og perioden er præget af en interessant dobbelthet, hvor de unge opfattes som både forkælede og mentalt skrøbelige.

Seneste politiske udspil handler om gratis psykologhjælp til alle mellem 18 og 24 år, staten skal hele de forslåede sjæle, og man kan ikke undlade at spørge sig selv, om det er rigtigt, at man i dag bør have ondt af de unge.

Personligt er jeg nået frem til, at ja, de unge er blevet svigtet. Bare på en anden måde end de fleste af dem sikkert tror.

For jeg har ikke ondt af de unge, hvis de har svært ved at finde en lejlighed midt i København, få verdens højeste SU til at række eller efter endt uddannelse for en stund må tage et rengøringsjob, fordi samfundet ikke har brug for flere eksperter i kommunikation og kreativt design.

En overgang kan man blive nødt til at rense toiletter, selv gjorde jeg det i en periode i Aalholm Kirke, og jeg har heller ikke ondt af de unge Thunberg-disciple, der som forpinte martyrer peger fingre ad de ældre generationer. De ville sikkert have levet med nogenlunde samme mangel på agtpågivenhed, hvis de havde været voksne, før den store klimaerkendelse slog rod.

Men jeg har ondt af de unge af andre årsager. Jeg har ondt af dem, fordi de er blevet åndeligt svigtet og snydt for fortællingen om at være sat i slægtens store sammenhæng, hvorfra man henter en stor del af sin tryghed og identitet.

Jeg har ondt af dem, fordi de er omgivet af den ophøjelse af individets suveræne selvstændighed, der paradoksalt nok har det med at ende i fokusering på svagheit, idet

De unge er blevet frarøvet barnetroen

intens selvbetragtning ofte medfører udmattelse og tristhed.

De unge er materielt forkælede, men er blevet snydt for en åndelig arv, og statsbetalt psykologhjælp udgør et sørgeligt forsøg på at rette op på problemerne med mere af den medicin, som tidsånden længe har udskrevet. Velfærdssamfundets terapi.

Meget af dette handler om en uholdbar stræben efter autenticitet. Altså, en søgen efter sandhed inde i mig selv, og begrebet autenticitet er siden 1800-tallets romantiske menneskesyn og 1900-tallets intensive individualisering blevet alles kors. Et kors, der er tungest, når man er ung.

Historiker Henrik Jensen beskriver i sin bog »Efter Gud«, hvordan det moderne menneske kredser om denne dyd, som

“

Jo mere man mærker sin barnetro som en enfoldig tillid til, at verden vil én det godt, desto mindre grund er der til at gå til psykolog.

romantikerne kaldte oprigtighed, mens eksistentialisterne benævnte den autenticitet, og vi lærer nu, at jo mere mennesket udnævnes til selv at skulle bære på alt, hvad der er godt og smukt, desto mere smuldrer barnetroen. Altså, den helt basale tillid til, at verden rummer en større god vilje, der passer på mig, uanset om jeg føler mig autentisk eller ej.

Denne barnetro mister de unge med et smerteligt skrig. For de kastes ind i et samfund uden respekt for mytologi og religion, hvor tilværelsen afmystificeres, og hvor kristendommen blot anes som en skygge.

Henrik Jensen skriver: »Jeg er ikke i tvivl om, at man fødes som et troende væsen, hvis naturlige, sociale verden og fantasi-verden er metafysisk sammenvævet.«

Snart sker der dog ifølge Jensen noget: »Den opvoksende skal moderniseres og 'rationaliseres' for at finde vejen ind i den fagre, voksne verden.«

Enhver skal jo træde ind i den voksne verden, men vi glemmer, at alle fødes med en tro, en barnetro, og når individet i dag så hurtigt presses ind i en tør sekulær præstationsverden, kan det forfalde til at fokusere på sin afmagt og i det mindste på den måde blive bemærket og trøstet. Og måske endda behandlet.

I dag bliver ungdommen både forherliget og svigtet. Forherliget, fordi begrebet ungdom idealiseres i en kultur, hvor alderdom og død fylder os med skræk, og svigtet fordi det unge menneske i mangel på overleveret tradition skal udgøre hele sin historie selv.

Så er der grund til at have ondt af de unge? Ja, jeg forstår godt, hvis de har det svært, men én ting ligger fast. Også i 1970'erne blev barnetroen taget fra os, og derfor ved jeg af erfaring, at den kan vende tilbage.

Jeg er ikke i tvivl. Jo mere man mærker sin barnetro som en enfoldig tillid til, at verden vil én det godt, desto mindre grund er der til at gå til psykolog.

Sørine Gotfredsen er sognepræst og journalist